

Dupini i kitovi fascinantne su životinje koje neprestano pobuđuju maštu ljudi, čemu svjedoči sve veći broj turista koji dolaze na more s ciljem promatranja ovih veličanstvenih stvorenja. Oni su među najinteligentnijim životinjama na našem planetu i imaju ključnu ulogu u održavanju zdravlja morskih ekosustava, a time i ljudskog zdravlja. Unatoč tome, zbog velikog prilova u ribarstvima diljem svijeta, svake dvije minute strada dupin ili kit.

Povodom Međunarodnog dana biološke raznolikosti, WWF je objavio izvješće izrađeno u suradnji s Konvencijom o migracijskim vrstama, koje otkriva velike izazove s kojima se bore znanstvenici i stručnjaci kako bi smanjili prilov i zajamčili opstanak dupina i kitova. Izvješće ističe potrebu za povećanjem pritiska javnosti na donosioce odluka i ribarsku industriju, da zaštite dupine i kitove za naraštaje koji dolaze.

Dupini i kitovi imaju snažan utjecaj na ekosustave u kojima žive, pa bi značajnije smanjenje njihove brojnosti moglo imati katastrofalne učinke na te ekosustave. Kitovi su vršni predatori, pa su ekološki značajni jer pohranjuju i prenose hranjive tvari (posebno ugljik i dušik) te energiju unutar i između ekosustava. Svake godine više od 300.000 dupina i kitova zapetlja se i utopi u ribolovnim alatima kao što su mreže stajaćice. Samo u Peruu zbog zapetljavanja u ribarsku opremu i mreže godišnje strada između 15.000 i 20.000 dupina i kitova.

Napuštanje neodrživih ribolovnih praksa te usvajanje novih djelotvornijih mjera i tehnoloških rješenja jedina je garancija smanjenja prilova. Prema izvještaju, najnaprednija rješenja uključuju razvoj alternativne opreme za postojeće metode ribolova kao što su mreže stajaćice, te učinkovito upravljanje morskim zaštićenim područjima što uključuje prostorna i vremenska ograničenja ribolovnih aktivnosti.

„Ovo izvješće potvrđuje da već postoji nekoliko metoda i tehnologija s potencijalom za značajno smanjenje prilova kitova i dupina čiji je značaj za biološku raznolikost nemjerljiv. Nadamo se da će izvješće ukazati na ovo goruće pitanje i potaknuti državne čelnike i relevantne osobe koje upravljaju ribarstvima diljem svijeta da što prije usvoje nove metode i tehnologije. Nemamo vremena za gubljenje“, kaže Patrik Krstinić, stručni suradnik za zaštitu mora u WWF Adrija.

Postoje i pozitivni primjeri, poput SAD-a koje su odlučno krenule u sprječavanje prilova dupina i kitova. Novi američki Zakon o zaštiti morskih sisavaca obvezuje svaku državu koja izvozi ribu u SAD da svoje propise o zaštiti morskih sisavaca uskladi s onima u SAD-u, posebice mjere redukcije prilova. Budući da je SAD jedan od najvećih svjetskih tržišta za uvoz ribe, novo pravilo moglo bi pozitivno utjecati na standarde ribolova u glavnim izvoznim zemljama, uključujući Kanadu, Čile, Kinu, Japan i Meksiko.

Izvor: croatia.panda.org